

HANDLÄGGARE/ENHET
Arbetslivsmyndigheten,
S Bergström/acn

DATUM
2010-03-01

DIARIENUMMER
20100001

ERT DATUM
2009-12-21

ER REFERENS
A2009/4047/ARM

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

LOs yttrande över slutbetänkandet Marknadsorienterade styrmedel på arbetsmiljöområdet (2009:97)

Regeringen gav i november 2008 en särskild utredare i uppdrag att se över behovet och möjligheterna att införa mer marknadsorienterade styrmedel inom arbetsmiljöområdet. I delbetänkandet (SOU 2009:40) föreslår en modell som till stora delar bygger på det danska systemet med screening av alla arbetsställen och tilldelning av s.k. ”smileys”. Resultatet i form av en grön, gul eller röd ”smiley” publiceras på myndighetens hemsida.

I LOs yttrande över delbetänkandet (SOU 2009:40) avvisas förslaget att införa ett screeningsystem. LO förordar istället en vidareutveckling av vårt nuvarande system där tillsynsresurserna används för de arbetsplatser som har störst behov av tillsyn.

Nedanstående yttrande begränsas till slutbetänkandets fyra förslag. För generella synpunkter över införandet av ett screeningsystem hänvisas till LOs tidigare yttrande över delbetänkandet.

LOs synpunkter

LO har via remissförfarande erhållit skriftliga synpunkter från följande medlemsförbund: Industrifacket Metall, Kommunalarbetsförbundet och Transportarbetareförbundet. Muntliga synpunkter har även erhållits från flera förbund vid behandling av betänkandets förslag på LOs Miljö- och arbetslivsutskott.

Certifiering i den nya tillsynsmodellen

Förslaget innebär att arbetsgivare som har blivit arbetsmiljöcertifierade av ett ackrediterat certifieringsorgan i enlighet med kraven i föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete i AFS 2001:1 eller kraven i standarden OSHAS 18001 föreslås bli undantagna från den föreslagna nya

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

tillsynsmetoden och får en tilläggsmärkning på Arbetsmiljöverkets webbplats. Förslag ges också om ett tillägg i 15§ arbetsmiljöförordningen.

Som tidigare framförts anser inte LO att en screening av samtliga arbetsplatser ska införas. LO anser att det som behövs är mer resurser till tillsyn av de sämsta arbetsmiljöerna, såsom t.ex. kvinnodominerade branscher som har mycket belastningsskadeproblem. Om ett screeningsystem ändå införas anser LO att det är det lämpligt att undanta certifierade företag. Föreslagna tillägg i arbetsmiljöförordningen är dock inte nödvändig.

Arbetsmiljökrav i upphandlingen

Förslaget innebär att den som lämnar anbud på en tjänst i en offentlig upphandling ska uteslutas från upphandlingen om denne inte har fullgjort vad som föreskrivs i arbetsmiljölagen och föreskrifter med stöd av den om skyldighet att undersöka riskerna i verksamheten (skriftlig riskbedömning). En bestämmelse om detta förs in i arbetsmiljölagen. En hänvisning till den bestämmelsen förs in i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU).

LO välkomnar förslaget att en skriftlig riskbedömning ska vara gjord som ett krav vid offentlig upphandling, såsom ett första steg. LO delar synen att det är ett viktigt samhällsintresse att arbetsmiljökraven, som ytterst syftar till att skydda liv och hälsa, upprätthålls i upphandlingen. Det får inte bli så att arbetsmiljökraven eftersätts i konkurrensen och anbudsprövningen.

LO anser att en riskbedömning alltid ska göras i samband med upphandling oberoende av om den är offentlig eller privat. När det gäller möjligheterna att genomföra detta även för det privata området vill LO hänvisa till förslagen som gavs i utredningen om arbetsmiljölagen "Bättre arbetsmiljöregler II (SOU 2007:43)".

Arbetsmiljö i utbildningen

Förslaget innebär att ett arbete påbörjas för att föra in arbetsmiljökunskap i högskoleutbildningen. Som ett första steg förs sådana kunskapskrav in som obligatorium på civilingenjörs- och civilekonomutbildningarna.

LO anser att första steget också bör omfatta läkar- och sjuksköterskeutbildning. Utbildning i och kunskap om arbetsmiljö och ledarskap bör göras obligatorisk i all högre utbildning, samt vara ett grundkrav för chefer och alla andra i arbetsledande ställning. LO anser även att moment av arbetsmiljöutbildning kan föras in redan i grundskolan och i gymnasiestudierna.

Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaro i årsredovisningen

Utredningens bedömning: Kravet på obligatorisk redovisning av sjukfrånvaron i årsredovisningarna i enlighet med årsredovisningslagen (1995:1554) m.fl. lagar bör behållas.

I ett annat delbetänkande om ”Enklare redovisning (SOU 2008:67)” föreslås att den obligatoriska redovisningen ska tas bort. LO delar styrmedelsutredningens bedömning att kravet ska vara kvar. Sjukfrånvaron är en indikator för förhållandena i företaget och kan även vara en bedömningsgrund vid upphandling.

Landsorganisationen i Sverige
Stockholm som ovan

Wanja Lundby-Wedin

Sven Bergström